

Eu, bineînțeles, am început să mă înfierbânt.

— Nu prea văd ce-i de râs! i-am spus cu, scuturându-l de un braț.

— Dar nu știi – a reluat el – că pentru a ajunge deputat este nevoie de mulți, de foarte mulți bani? Știi cine va fi deputat? Unchiul meu, Gaspero: dar el este *commendatore*, și Maralli, nu; el a fost primar, și Maralli, nu; el este prieten cu toate persoanele de vază, și Maralli, nu; el are mașină, și Maralli, nu...

— Ce legătură mai are și mașina? l-am întrebat.

— Are, fiindcă cu mașina, unchiul meu, Gaspero, se poate duce în toate satele de la șes și în cele de la munte, unde să țină discursuri, în timp ce Maralli, dacă vrea să se ducă, trebuie să meargă pe jos...

— În satele de la șes? Cumnatul meu, ține cont, este liderul tuturor țărănilor și al muncitorilor, și dacă unchiul tău se duce la țară, fie și cu mașina, va încasa ciomăgeli serioase.

— Hm! Vorbe goale!

— Nu prea ai de ce face *hm!*...

— Hmmm!

— Încetează cu aceste *hm*-uri! ți-am mai spus.

— Hm! Hm!

— Când plecăm de la școală, ți-arăt eu ție *hm!*

El s-a potolit, fiindcă știe, cum știu toți, că Giannino Stoppani nu se lasă batjocorit de nimeni.

Într-adevăr, după școală, l-am ajuns în fața porții de ieșire, spunându-i:

— Acum să ne socotim noi doi!

Dar el a grăbit pasul, și de îndată ce a fost pe stradă, s-a urcat în mașina unchiului său, care-l aștepta, și a început să sune claxonul, în admirația tuturor colegilor noștri, în timp ce șoferul întorcea volanul, pornind-o în mare grabă...

Nu contează. Îl voi cotonogi mâine!

23 decembrie

A trecut aproape o săptămână de când n-am mai scris în jurnalul meu. Cred și eu! Cum aș fi putut s-o fac cu clavicula deplasată și cu brațul stâng în ghips?

Dar, în sfârșit, azi, doctorul mi-a scos aparatul, și scriu și eu cum pot aici, unde-mi mărturisesc toate gândurile și toate întâmplările din viața

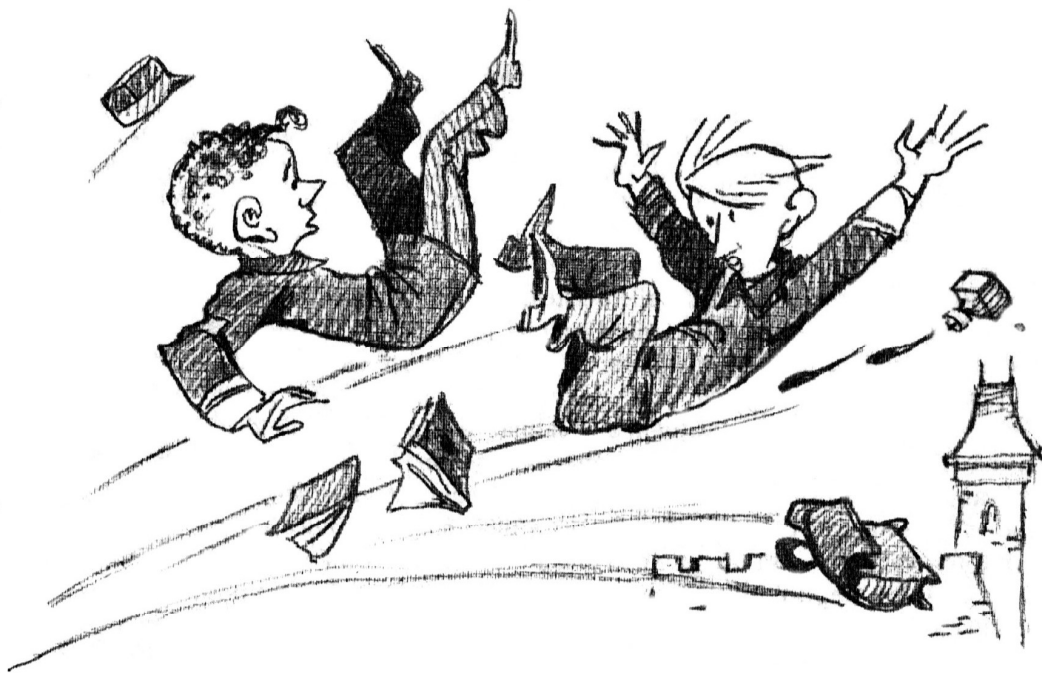
mea, cumplita aventură pătimită la 18 decembrie, dată memorabilă pentru mine, pentru că a fost o adevărată minune faptul că n-a însemnat și ultima mea zi din viață.

Prin urmare, în dimineața aceea, de îndată ce Cecchino Bellucci a venit să se așeze lângă mine în bancă, l-am făcut laș, fiindcă fugise cu mașina, de teama lecției pe care aveam de gând să i-o dau.

El atunci mi-a explicat că în zilele astea, părinții lui fiind la Napoli, din cauză că bunicul lui era bolnav, adică tatăl mamei lui, fusese luat în gazdă de unchiul său, care îl trimitea pe șofer în fiecare zi să-l ia de la școală cu mașina, și de aceea nu putea să fie între patru ochi cu mine, cel puțin câtva timp.

Ascultându-i aceste explicații, m-am calmat și am început să discutăm despre mașină, fiindcă este un subiect care mă interesează foarte mult; și Bellucci mi-a explicat tot mecanismul, spunându-mi că el îl cunoaște foarte bine și că știe să conducă și singur și că de mai multe ori a mers singur, fiindcă e de ajuns să știi să întorci volanul și să fii atent la curbe, că și un copil știe să-l manevreze.

Ca să spun drept, eu nu-l prea credeam, fiindcă mi se părea imposibil să-i lase pe mână o mașină unui copil cum e Cecchino Bellucci. Și cum i-am spus și lui părerea mea, el s-a simțit dator să-mi propună un rămășag.

— Ascultă – îmi spuse –, azi șoferul trebuie să se oprească la *Banca d'Italia*, ca să rezolve un comision pe care i l-a dat unchiul Gaspero, și eu voi rămâne în mașină singur. Tu caută să ieși mai devreme de la școală, și fii în fața porții de la bancă; în timp ce șoferul se va ocupa de comisionul din bancă, tu te vei urca în mașină și eu fac un tur cu tine în jurul pieței, și astfel te vei convinge dacă sunt în stare sau nu să conduc. E bine?

— Foarte bine!

Și am făcut pariu pe zece penițe noi și un creion roșu cu albastru.

Zis și făcut, cu o jumătate de oră mai înainte de a fi ora de plecare, am început să mă foiesc în bancă, până când profesorul Muscolo mi-a spus:

— Toți liniștiți! Ce are Stoppani de se zvârcolește ca un șarpe? Toți tăcuți!

— Am dureri în tot corpul, i-am răspuns. Nu mai pot...

— Atunci, du-te acasă... și așa nu mai e mult până sună.

Și eu, după cum stabilisem cu Cecchino, am ieșit și m-am dus întins la *Banca d'Italia*, unde am așteptat în fața porții.

La scurt timp după asta, iată și automobilul lui Bellucci. Șoferul a coborât și, când a intrat în bancă, la un semn al lui Cecchino, m-am urcat în mașină și m-am așezat lângă el.

— Acum vei vedea dacă sunt în stare s-o conduc și singur – mi-a spus. Până una-alta, pune mâna pe claxon și sună...

Se aplecă, spunând:

— Vezi? Ca s-o pornești este de ajuns să învârtești asta...

Și a întors volanul.

Automobilul a făcut *putupum!* de două trei ori și a pornit în mare viteză.

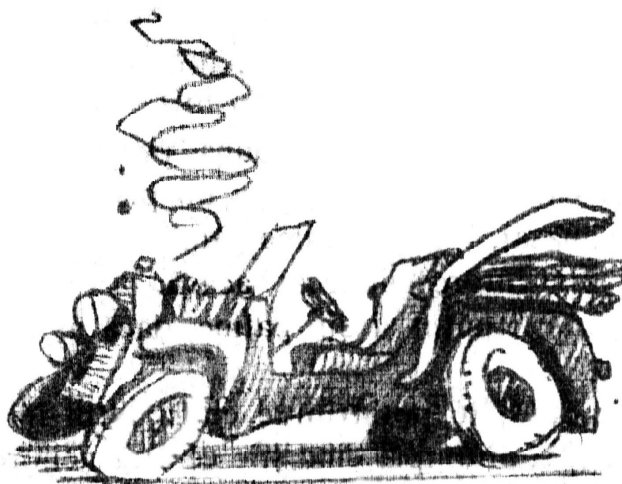
Pe moment m-am distrat grozav și am început să sun claxonul cu toată forța, și să mori de râs văzând cum toată lumea o lua la goană care încotro, ca să se ferească, privindu-ne îngrozită.

Dar a durat o clipă: am înțeles imediat că Cecchino nu știe să conducă în niciun fel, neputând stăpâni mașina, nici s-o oprească, nici s-o frâneze.

— Sună! Sună! – îmi spunea, ca și cum claxonul ar fi putut influența mecanismul.

Am ieșit din orașel ca glonțul din pușcă, și gonește-o pe drum de țară cu viteză amețitoare de-ți tăia respirația.

La un moment dat, Cecchino a scăpat volanul și s-a lăsat pe scaunul mașinii, alb ca varul.

Doamne, ce moment cumplit!

Numai când mă gândesc și simt că mi se face părul măciucă.

Din fericire, drumul era larg și drept și eu vedeam ca prin vis cum îmi zbură pe dinaintea ochilor tot ce era în jurul nostru. Despre nălucirea asta mi-a rămas o impresie atât de vie, de-o pot reproduce aici ca într-un instantaneu.

Mi-amintesc perfect că un țăran se uita cu grijă la boii lui și, văzându-ne cum treceam ca o săgeată, a urlat cu un glas formidabil, de-a reușit să acopere zgomotul mașinii:

— O să vă frângeți gâtul!...

Cobitul lui s-a adeverit mai curând decât bănuiam, și dacă nu ne-am frânt gâtul, s-au frânt alte oase nu mai puțin utile. Eu abia îmi amintesc că la un moment dat am văzut în fața mea cum se ridică de la pământ ceva alb ca o fantomă mare, revărsându-se asupra mașinii... și apoi, nimic.

După aceea, am aflat că la o cotitură a drumului am intrat într-o casă și că violența ciocnirii a fost atât de mare, încât eu și Cecchino zburaserăm vreo treizeci de metri în aer și că în toată nenorocirea, avuseserăm totuși norocul să cădem într-un tufiș care ne-a servit drept amortizor, atenuând lovitură căderii, în așa fel încât n-a fost cum putea să fie – mortală.

Se spune că după o jumătate de oră de la dezastru a sosit șoferul lui Bellucci cu o altă mașină, pe care o închiriasse, de îndată ce și-a dat seama de fuga noastră, și că ne-a transportat pe amândoi la spital, unde lui Cecchino i-au pus un picior în ghips și mie brațul stâng.

Eu nu mă puteam mișca și a trebuit să mă ducă acasă pe targă.

Desigur că a fost o întâmplare foarte nefericită și bieților mei părinți, ca și Adei, le-a părut nespuse de rău; totuși, am avut și o mare satisfacție când le-am povestit tuturor care au venit să mă viziteze aventura asta a mea; descriam cursa noastră amețitoare care îi făcea pe toți să repete:

— A fost o adevărată *cursă mortală*, ca aceea de la Paris!

Și pe lângă toate, mai am și satisfacția de a fi câștigat de la panglicarul acela de Cecchino Bellucci zece penițe noi și un creion roșu și albastru, pe care va trebui să mi le dea de îndată ce ne vom vindeca, dacă nu vrea să-i dau eu faimoasa lecție pe care o merită pentru acel *hm!* în legătură cu cumnatul meu.

24 decembrie

Doctorul a spus că brațul își va reveni întocmai ca mai înainte, dar până una-alta, nu pot să-l mișc.

Luisa, căreia îi scrisese tata despre pățania mea, a răspuns, propunându-i să mă duc la ea, la Roma, unde doctorul Collalto spune că are un prieten, specialist, care mi-ar face ședințe electrice și masaj, încât aș putea rămâne la ei în timpul vacanței de Crăciun și apoi să mă întorc vindecat acasă.

Eu am început să țip de bucurie și aș fi bătut și din palme, dacă aș fi putut să mișc brațul.

— Totuși – a spus tata – cu ce curaj te pot trimite eu la altul în casă?

— Eu una m-aș gândi continuu că ți se întâmplă cine știe ce altă nenorocire! a adăugat mama.

Ada a dat nota finală:

— Trebuie să spunem că Collalto este un om extraordinar, ca să te invite în casa lui după cadoul fantastic pe care i l-ai făcut cu ocazia nunții...

Eu mă simțeam atât de umilit de plebiscitul acesta, încât mama, cuprinsă de milă, a adăugat imediat un cuvânt bun:

— Dacă, cel puțin, după atâtea neazuri, ai promite solemn că vei fi cuminte, că vei fi gentil cu doctorul Collalto...

— Da! Promit! am strigat cu elanul și cu entuziasmul pe care-l am întotdeauna în promisiunile mele.

Și astfel, după o oarecare discuție, s-a stabilit că de Sfântul Ștefan tata mă va însoți la Roma.

Eu sunt fericit și binecuvântez clipa în care mi-am rupt brațul.

Să fiu la Roma este un vis al meu de demult, și nu-mi vine să cred c-o să-l văd pe Rege, pe Papă, pe Soldații elvețieni din garda Papei și toate monumentele antice care sunt în oraș.

Ceea ce mă încântă mai mult decât orice este ideea de a face ședințele electrice, și numai la gândul acesta mi se pare că simt în trup o baterie cu pile electrice și nu mai pot sta locului.

Trăiască Roma, capitala!

*

În clipa asta am aflat că Cecchino Bellucci se simte rău.

Se pare că este ceva serios și că e greu ca piciorul să-și revină cum a fost.

Bietul Cecchino! Iată ce poți să pățești când te lauzi că știi ceva, când de fapt nu știi nimic!

Totuși îmi pare foarte rău de această veste, fiindcă Bellucci, în ciuda defec-telor lui, este un băiat bun.

25 decembrie

Eu prefer luna decembrie din toate celelalte luni ale anului, fiindcă e Crăciunul și Caterina face totdeauna budinci extraordinare, una de orez și una de griș, fiindcă mamei îi place cea de griș și pe cea de orez nu poate s-o sufere, în vreme ce tata e nebun după cea de orez, iar pe cea de griș n-o poate suferi, ca fumul în ochi; eu, în schimb, le prefer pe amândouă și cum și doctorul spune că dintre dulciuri budincile sunt de preferat, mănânc așa-dar din amândouă cât vreau și nimeni nu-mi spune nimic.

26 decembrie

Peste două ore plecăm la Roma.

O mare noutate: nu mă mai însoțește tata, ci mă încredințează domnului Clodoveo Tyrynnanzy, prietenul lui bun, care se duce pentru afaceri chiar

la Roma și care mă va da în primire doctorului Collalto – direct în propriile sale mâini – după cum s-a exprimat el însuși.

Ce tip caraghios este domnul Clodoveo!

În primul rând vrea mereu să-și dea aere de străin, și de aceea a schimbat i-urile din numele său de familie, care ar fi Tirinnanzi, în tot atâția *ipsiloni*, făcându-l Tyrynnanzy, fiindcă spune că în comerțul lui, reprezentând principalele fabrici de cerneală din Anglia, îl avantajează când se prezintă clienților cu trei *ipsiloni*...

Și apoi este grăsun și scund, rotund ca un butoi, cu o față mare, garnisită cu două tufe de favoriți roșcați și cu un năsuc și mai roșu, rotund-rotund, în mijloc, de pare o mică pătlăgică roșie, zemoasă.

— Fii atent! i-a spus tata, îți iei o mare răspundere, fiindcă Giannino este un ștregar de băiat, capabil de orice...

— Hei! a răspuns domnul Clodoveo. Dar nu va fi în stare să zdruncine flegma¹ mea englezească, garantată ca și cernelurile mele... Dacă nu-i cuminte, îl mânjesc pe obraji și-l trimit într-o colonie indiană!

„Ți-o coc eu!“ mi-am zis în sinea mea și m-am suit la mine în cameră să-mi pregătesc valiza cu Caterina, fiindcă singur, cu brațul bolnav, nu sunt în stare.

Am pus tot ceea ce-mi va fi de folos să am la Roma: cutia cu culori, mincea de cauciuc, tobele mici, pistolul de tras la țintă și acum te pun și pe tine, jurnălașule, care mă însoțești în toate ocaziile din viața mea...

La revedere, deci, și la Roma!

27 decembrie

Jurnălașule, te reiau imediat, de cum mă aflu la Roma, fiindcă am de povestit în paginile tale toate aventurile călătoriei mele, care nu sunt nici neînsemnate și nici puține.

Ieri, la scurt timp după plecare, domnul Clodoveo a început să pună ordine în lucrurile sale, exclamând:

— Cu atât mai bine! Suntem doar noi doi... și să sperăm să rămânem așa până la Roma. Vezi, băiatul meu? Aceasta este caseta mea cu eșantioane... Uită-te câte sticlute mari și mici sunt aici și ce varietate de cerneluri!... Ai putea

¹ Flegmă – nepăsare, calm rece, indiferență (n. tr.).

scrie o viață întreagă cu câte sunt aici!... Aceasta este cerneală pentru stilouri... Aceasta este cerneală pentru ministere, cărora le furnizez eu... și câștig bine cu astea... Știi? Vezi? E nevoie ca eu să cunosc în amănunt prețul lor exact și calitatea lor chimică... Trebuie să am creierul limpede, știi, pentru comerț!

La început m-am distrat foarte mult la vederea tuturor sticlulețelor acelora; apoi, domnul Clodoveo a avut o inspirație infernală și mi-a spus:

— Acum, fii atent la toate gările principale unde se oprește trenul și uită-te pe fereastră; eu îți voi explica importanța tuturor orașelor și te voi ajuta să le cunoști mai bine geografic, fiindcă eu dețin practica comercială, ceea ce face mai mult decât toate cărțile...

Și într-adevăr, pe măsură ce ajungeam în câte o gară, domnul Clodoveo se străduia să-și facă lecția lui minunată, mai rău decât profesorul Muscolo, până când, tot auzind explicațiile lui, am adormit adânc.

Când m-am trezit, l-am văzut dormind pe divanul din fața mea și pe domnul Clodoveo, care sforăia ca un contrabas.

M-am uitat pe fereastră, admirând câmpia; dar după aceea m-am plictisit și nu mai știam ce să fac... Mi-am deschis valiza, mi-am privit jucăriile... Dar și pe ele le cunoșteam cam de mult și de aceea nu mi-au folosit să scap de plictiseală...

Atunci am dat jos valiza-casetă, cea cu eșantioanele domnului Clodoveo și m-am distrat, uitându-mă la fiecare din sticlulețele acelea cu etichete de toate culorile.

În clipa aceea s-a oprit trenul și, uitându-mă pe fereastră, am văzut alt tren oprit în fața noastră, care urma să schimbe macazul, la o foarte mică distanță, încât, aplecându-mă în afară, poate că aș fi putut atinge fața călătorilor care stăteau la fereastră...

Atunci mi-a venit o idee nemaipomenită.

„Dacă aș avea o pompiță...” m-am gândit.

În timp ce mă gândeam la asta, privirea mi s-a oprit la mingea de cauciuc din valiza mea, care rămăsese deschisă și atunci mi-am spus:

„Și de ce n-aș putea să mi-o făuresc singur?”

Și scoțându-mi briceagul din buzunar, am făcut o gaură în minge; apoi am luat trei sticlulețe de cerneală din caseta domnului Clodoveo și m-am dus la toaletă, unde, desfăcând sticlulețele, am vărsat conținutul în bazinul chiuvetei, diluându-l cu apă. După ce am făcut asta, am dezumflat mingea, am cufundat-o în chiuvetă și am umplut-o...

Când am revenit în compartiment, trenul din față se mișca și călătorii stăteau toți la ferestre...

N-am făcut decât să întind brațele, de la fereastra mea și să strâng câte puțin mingea, cu amândouă mâinile, îndreptând-o spre trenul din față...

Ah! Ce emoție! Ce efect! Ce distracție!

De-aș trăi o mie de ani, n-aș mai râde vreodată cât am râs atunci, văzându-i pe toți călătorii aceia, care la început aveau expresia uluită a unei mari surprize, ca apoi, imediat, să se aplece cu furie înspre mâinile mele, cu pumnii strânși, în timp ce trenul se îndepărta...

Îmi amintesc perfect cum cineva căruia îi intraseră în ochi stropii de cerneală părea că înnebunise de furie și urla ca un tigru...

Dacă l-aș mai întâlni, l-aș recunoaște... dar poate că ar fi mai bine să nu-l mai întâlnesc.

Între timp, domnul Clodoveo continua să doarmă buștean, așa că am avut timp să pun la loc caseta lui cu mostre, în așa fel încât să nu-și dea seama de nimic.

Și totul s-ar fi terminat cu bine și el n-ar fi avut motiv să se vaite de mine, dacă mai târziu nu mi-ar fi venit altă idee și mai îngrozitoare decât prima, fiindcă asta a avut consecințe mai grave.

Iar mă plictiseam de moarte văzându-l pe domnul Tyrynnanzy tolănit pe canapea și auzindu-l cum sforăia, când din nenorocire mi-a sărit în ochi mânerul semnalului de alarmă, care atârna dintr-o cutiuță fixată în tavanul compartimentului.

Trebuie să știți că și altă dată îmi sărise în ochi jucăria asta și întotdeauna simțisem marea ispită de a vedea ce se întâmplă într-un tren când se dă alarma.

De astă dată n-am fost în stare să mă abțin: m-am urcat pe canapea și am apucat cu mâna de mâner, trăgând de el cu toată puterea pe care o aveam. Trenul s-a oprit aproape instantaneu.

Atunci, ajutându-mă cum am putut de brațul bolnav, am reușit să mă cațăr până la plasa de deasupra, unde se pun valizele și m-am cuibărit acolo, ca să văd ce se întâmplă.

Imediat s-au deschis ambele uși ale compartimentului și cinci sau șase funcționari au intrat înăuntru, oprindu-se în fața domnului Clodoveo, care continua să doarmă; și unul, trezindu-l, a zis:

— Ah! Poate că i s-o fi făcut rău!

Domnul Tyrynnanzy s-a trezit brusc, exclamând:

— Ce v-a apucat?

Și atunci au urmat explicațiile:

— Dumnevoastră ați tras semnalul de alarmă!

— Eu? Nici pomeneală!...

— Și totuși s-a tras din acest compartiment!

— Ah! Este Giannino!... Băiatul!... Unde e băiatul?... exclamă brusc, parcă ieșit din minți, domnul Clodoveo. Ah! Poate vreo nenorocire! Doamne Dumnezeule! Fiul unui prieten de-al meu care mi-a fost încredințat!...

M-au căutat la toaletă, au privit pe sub canapele; în sfârșit, un funcționar m-a descoperit ghemuit între două valize, în plasă, și a exclamat:

— Iată-l acolo, sus!...

— Nenorocitul! a strigat domnul Clodoveo. Tu ai tras semnalul de alarmă?... Ce-ai făcut?

— Vai...! am răspuns eu cu un glas văicăreț, fiindcă abia acum înțelesesem răul făcut. Mă durea brațul bolnav...

— Ah! Și de ce te-ai cocoțat acolo sus?

Între timp, doi funcționari au pus mâna pe mine și m-au tras jos, în vreme ce ceilalți doi se grăbiseră să dea semnalul de plecare.

— Dumnevoastră știți că se plătește amendă, au zis funcționarii care rămăseseră.

— Știu, dar o va plăti tatăl acestui domnișor! răspunde domnul Clodoveo, privindu-mă de parcă ar fi vrut să mă vadă cenușă.

— Dar până una-alta, trebuie să plătiți dumnevoastră...

— Dar dacă eu dormeam!

— Tocmai de aceea: din moment ce v-a fost încredințat băiatul, trebuia să-l supravegheați...

— Desigur! am exclamat eu încântat, privindu-l pe funcționarul care dădea dovadă de atâta bun-simț. Vina este a domnului Clodoveo... A dormit tot timpul călătoriei...

Domnul Tyrynnanzy a avut un gest ca și cum ar fi vrut să mă strângă de gât, dar n-a mai spus nimic.

S-a făcut procesul-verbal de contravenție, iar domnul Clodoveo a trebuit să plătească amenda.

Când am rămas singuri, a durat ceva timp torentul lui de impertinențe; dar mai rău a fost când, după ce s-a dus la toaletă și apoi a intrat iar în compartiment, aruncând o privire în caseta cu mostre, și-a dat seama de sticlulele care lipseau.

— Ce-ai făcut, pungașule, cu sticlulele mele cu eșantioane? a strigat el.

— Am scris o scrisoare părinților mei, i-am răspuns eu, tremurând.

— Ce scrisoare?... Lipsesc de aici trei sticlule!

— Poate că voi fi scris trei... acum nu-mi amintesc!

— Dar tu ești mai rău decât un barbar... Cum de reușește biata ta familie să suporte un nepricopsit ca tine?!

Și tot așa a continuat să-mi spună cuvinte grele până am ajuns la Roma.

Foarte frumoasă maniera asta de a însoți un copil încredințat de un prieten!

Dar eu am fost prudent și nu i-am răspuns nimic tot restul drumului, cu excepția momentului când m-a lăsat acasă, la cumnatul meu, Collalto, căruia i-a spus:

— Țineți-l, vi-l înmânez intact... dar pe cuvânt de onoare că mi-aș da zece ani din viață mai degrabă decât să fiu în locul dumneavoastră, care veți avea alături pe acest copil pe care dumneavoastră, domnule, sunteți obligat să-l țineți câteva zile... Harul domnului să vă aibă în pază... Au dreptate să-l cheme Gian Burrasca!

Atunci nu m-am mai putut stăpâni și i-am răspuns:

— Cu înfățișarea dumitale ar trebui să fii fericit să fii în locul oricui, dacă ai putea. Iar în ceea ce privește porecla de Gian Burrasca, mai bine să te cheme așa decât cum te fandosești dumneata cu trei *ipsoni*, atât de caraghios.

Doctorul Collalto mi-a făcut semn să tac; și în timp ce sora mea mă poftea să trec în altă cameră, l-am auzit spunând:

— Începe bine.

28 decembrie

Mă durea brațul, mai mult din cauza efortului de ieri, când m-am cocoțat în plasa de valize. Collalto m-a dus azi-dimineață la prietenul lui pentru ședințele electrice; el se numește profesor Perussi; după ce m-a examinat, mi-a spus:

— Va fi nevoie de vreo zece zile, dacă nu și mai mult...

— Cu atât mai bine, am zis eu.

— Dar ce, te bucuri că te simți rău?! a exclamat profesorul, surprins.

— Nu dar îmi place să stau la Roma și să fac ședințe electrice la toate mașinile acelea: pare să fie foarte distractiv...

Profesorul Perussi a început să-mi facă imediat un masaj electric, aplicându-mi curentul unui aparat foarte complicat, care-mi dădea o furnicătură puternică în tot brațul, în timp ce eu râdeam de nu mai puteam.

— Acesta, am spus, este aparatul de gădilat... Ar fi nevoie de așa ceva pentru domnul Tyrynnanzy, care, după povestea cu semnalul de alarmă, devenise foarte serios.

— Să-ți fie rușine! a spus Collalto; dar a spus-o râzând.

*

Sora mea, Luisa, mi-a atras atenția să fiu cuminte în zilele astea cât voi sta la ea, fiindcă, în primul rând, sora Matilde, cumnata ei, adică sora lui Collalto, este o fată bătrână foarte ordonată cu lucrurile ei, chiar meticuloasă, și apoi pentru că doctorul Collalto, specialist în boli de nas, gât și urechi, după cum scrie și pe firma de la ușă, dă consultații în fiecare zi și e cazul să nu fac zgomot, deoarece vin clienți la consultații.

— De altfel, a spus, tu vei fi mai mult plecat să vezi Roma, însoțit de cavalerul Metello, care o cunoaște piatră cu piatră.

29 decembrie

Ieri am vizitat Roma împreună cu cavalerul Metello, prieten cu Collalto, un domn foarte instruit, care cunoaște istoria fiecărui monument, de la *a* la *z*. M-a dus să văd Colosseumul, fost amfiteatru în Antichitate, unde se luptau sclavii cu animalele sălbatice, în timp ce matroanele se distrau când vedeau creștinii devorați de vii de fiare.

Ce frumoasă e Roma pentru cel ce simte o pasiune pentru istorie!

Și ce varietate de prăjituri la cofetăria Aragno, unde am fost aseară cu sora mea! Acum, dimineață, mergem împreună la o plimbare pe Ponte Molle.

*

Acum m-am întors de la Ponte Molle, unde am fost cu tramvaiul, cu Luisa. Am întrebat-o de ce se numește Ponte Molle, dar ea nu știa și atunci ne-am adresat cuiva de acolo, care a spus:

— Se numește Ponte Molle de la cuvântul moale sau înmuiat, fiindcă e pe Tibru, care are întotdeauna apă, adică cu apă, nu ca alte râuri, care, de îndată ce vine vara, seacă.

După ce i-am spus cele aflate cavalerului Metello, care a venit adineauri să fixeze plimbarea de mâine, a început să râdă în hohote și apoi, redevenind serios, a spus:

— Acest pod se numea în antichitate *Molvius* și *Mulvius*, sau unii îl numeau *Milvius*, dar numele pe care-l are acum este poate o variantă de la vechea denumire *Molvius*, nume care derivă, probabil, de la colina care se ridică în fața lui, deși mulți se încapățânează în denumirea de *Milvius*, făcând-o să derive din *Aemilius*, adică Emilio Scauro, care se crede că ar fi fost constructorul podului. Pe de altă parte, s-a dovedit că același pod exista cu un secol înainte de nașterea lui Emilio Scauro, încât Titus Livius declară că populația Romei s-a dus să-i întâmpine pe mesagerii care aduceau vestea victoriei împotriva lui Hasdrubal, traversând chiar acest pod...

Cavalerul Metello este foarte instruit și desigur că puțini se pot lăuda să cunoască istoria romană cum o cunoaște el; dar în ceea ce mă privește, spun drept, m-a convins mai mult explicația dată azi-dimineață de omul acela decât toți *Milvius*, *Molvius* și *Mulvius* ai cavalerului Metello.

30 decembrie

Azi, în timp ce eram la masă, Pietro, valetul, a venit să-i spună lui Collalto:

— Domnule profesor, a venit marchiza Sterzi, care dorește să vorbească cu dumneavoastră despre cura pe care i-ați prescris-o alaltăieri...

Collalto, căruia îi era foame, începuse să sufle și să răsuflă plictisit, spunând:

— Chiar acum și-a găsit!... Spune-i să aștepte... și între timp du-te la farmacie și cere să-ți facă rețeta asta imediat!...

Și în timp ce se îndepărta valetul, el a adăugat:

— Pisăloaga asta bătrână care vorbește pe nas ca un oboi și-a pus în cap că eu o pot vindeca... Și totuși e o clientă bună și trebuie să mă port frumos cu ea...

După ce l-am auzind vorbind astfel, bineînțeles că mi-a venit o poftă nebună s-o văd pe această doamnă și puțin după asta, născocind o scuză, m-am ridicat de la masă și m-am dus în sala de așteptare, unde am dat într-adevăr de o doamnă caraghioasă, cu o mantilă frumoasă de blană, care, de cum m-a văzut, mi-a spus:

— Ah, băiețașule, drăguțule... ce faci?

Eu pe moment nu m-am putut abține să-i răspund pe același ton, fârnându-mă întocmai ca ea:

— Eu fac bine, dar dumneavoastră?

Auzindu-mă vorbind pe nas s-a tulburat, apoi m-a privit și, văzând că stăteam serios, m-a întrebat:

— Ah! Poate că și tu suferi de aceeași boală ca mine?

Și eu, vorbind pe nas și mai forțat:

— Da, doamnă!

— Poate – a continuat doamna marchiză – faci și tu cura profesorului Collalto?

Și eu *da capo*:

— Da, doamnă!...

Atunci m-a îmbrățișat și m-a sărutat și apoi mi-a spus:

— Profesorul Collalto este foarte priceput, este un specialist, și vei vedea că ne va vindeca pe amândoi...

Și eu, continuând să-i vorbesc pe nas:

— Da, doamnă... da, doamnă!...

În clipa aceea a intrat Collalto, care, auzindu-mă vorbind în felul acela, pălise aidoma hârtiei și desigur că voia să-mi spună ceva, dar doamna nu i-a dat răgaz, zicând imediat:

— Iată aici un tovarăș de suferință, nu-i așa, domnule profesor? Mi-a spus că și el e bolnav ca și mine și vine la dumneavoastră încrezător că-l veți vindeca...

Collalto mi-a aruncat o otheadă care părea c-ar vrea să mă zdrobească, dar ca să nu compromită situația, a spus în grabă:

— Ei, mda... mda... vom vedea, desigur! Până una-alta, uitați, doamnă marchiză, luați sticluța asta și faceți inhalații dimineața și seara, vărsând câteva picături într-un vas cu apă fierbinte...

Eu am ieșit din sala de așteptare, ducându-mă glonț la sora mea, unde la scurt timp a venit și Collalto, care mi-a spus cu glasul tremurat de mânie:

— Fii atent, Giannino: dacă mai îndrăznești vreodată să intri în sala de așteptare și să discuți cu clienții, eu te strâng de gât, ai înțeles? Te strâng de gât, pe cuvântul meu de onoare... Ține minte!

Ce interesați mai sunt oamenii, și mai ales doctorii specialiști în bolile de nas și gât! De teamă să nu-și piardă clientela, și-ar sugruma și rudele, și pe cei mai nevinovați copii.

31 decembrie

Ce plicticos mai e și cavalerul Metello!

Și azi m-a dus să-mi arate Roma și asta-mi face plăcere, dar când începe cu atâtea explicații, devine de nesuportat.

De exemplu, în fața Arcului lui Septimius Severus, a început să spună:
— Acest splendid arc triumfal, ridicat de Senat în anul 205 al erei noastre, în onoarea lui Septimiu Sever și a fiilor săi Caracalla și Geta, are pe cele două fațade o inscripție pe care stă scris, ca urmare a victoriilor repurtate asupra parților, arabilor, adiabenilor...

Ah! La sfârșitul discursului asupra acestui arc al lui Septimius Severus mi se părea că mă apasă, în toată măreția lui, pe stomac, și gura îmi devenise un arc triumfal mai mare decât toate arcurile de triumf din toată Roma puse la un loc...

*

Sora Matilde, adică sora lui Collalto, este foarte urâtă și foarte plictisitoare și nu face decât să suspine și să discute cu pisica și cu cănărașul; totuși, cu mine se înțelege foarte bine și chiar azi mi-a spus că în fond eu sunt un băiat bun.

Mă întrebă mereu cum era Luisa când era mică și ce făcea și ce spunea și eu i-am povestit pățania cu fotografiile găsite în camera ei, mai înainte de a se mărita, și despre gluma pe care am făcut-o distribuindu-le respectivilor „originali“, și apoi i-am povestit și de ziua când am găsit în sertarul de la toaletă un borcânaș cu pomadă roșie cu care m-am mânjit pe obraji și că ea s-a înfuriat atât de tare, că mi-a dat o palmă, de față fiind și Bice Rossi, o mică bârfitoare, și nu voia ca fata aceea să spună prin tot târgul că sora mea se dădea cu roșu pe obraji...

Merita s-o vezi pe sora Matilde cum se distra când mă auzea povestindu-i; la urmă mi-a dăruit cinci bomboane cu cremă de ciocolată și două cu cremă de lămâie, ceea ce înseamnă că ține la mine, fiindcă, spune Luisa, e foarte pofticioasă când vine vorba de dulciuri, mai pofticioasă decât zece copii la un loc, și mănâncă ea tot.

Ține bomboanele încuiate în dulap, unde are de toate felurile, dar dacă reușesc să pun mâna pe ele zilele astea, poate să-și ia adio de la proviziile ei!...

Acum, dragul meu jurnal, te las, fiindcă mâine e prima zi de Anul Nou și trebuie să le scriu o scrisoare părinților mei, ca să le cer iertare pentru toate relele din anul acesta și să promit că în noul an voi fi cuminte, silitor și ascultător.